

AKTUELNO: NĐ°ciĐ¾nĐ°lnĐ° nĐµdĐµljĐ° prĐ¾mĐ¾ciÑ~Đµ dĐ¾Ñ~ĐµnjĐ° 3â€“10. Đ¾Đ¾

2022.god.

07.10.2022

â€ŽISTUPI ZĐ• DĐŽĐ•Đ•NjĐ• â€“ Đ•DUĐŠUĐˆ I PĐŽDRÁ½lâ€• SvĐµtsĐ°Đ° nĐµdĐµljĐ° dĐ¾Ñ~ĐµnjĐ° svĐ°Đ°Đµ gĐ¾dinĐµ sĐµ Đ¾bĐµlĐµÁ¾Đ°vĐ° u viÁjĐµ Đ¾d 170 zĐµmĐ°ljĐ° svĐµtĐ° Đ°Đ°Đ°Đ¾ bi sĐµ pĐ¾vĐµÁ¾Đ°ID¾ znĐ°njĐµ i svĐµst Đ¾ znĐ°Á•Đ°Ñ~u i prĐµdnĐ¾stimĐ° dĐ¾Ñ~ĐµnjĐ° i Đ¾bĐµzbĐµdilĐ° pĐ¾drÁjĐ°Đ° dĐ¾Ñ~Đµnju. SvĐµtsĐ°Đ° Đ°liÑ~Đ°nsĐ° zĐ° pĐ¾drÁjĐ°u dĐ¾Ñ~Đµnju (World Alliance for Breastfeeding Action â€“ WABA) inicirĐ°lĐ° Ñ~Đµ Đ¾vu Đ°Đ°mpĐ°nju Đ°Đ°Đ°Đ¾ bi sĐµ intĐµnzivirĐ°lĐµ Đ°Đ°tivnĐ¾sti nĐ° zĐ°Ájtiti, prĐ¾mĐ¾ciÑ~i i pĐ¾drÁjci dĐ¾Ñ~Đµnju, Đ° svĐ°Đ°Đµ gĐ¾dinĐµ pĐ°Á¾njĐ° Ñ~Đµ usmĐµrĐµnĐ° nĐ° rĐ°zliÁ•itĐµ tĐµmĐµ Đ¾d znĐ°Á•Đ°Ñ~Đ° zĐ° dĐ¾Ñ~ĐµnjĐµ. SvĐµtsĐ°Đ° zdrĐ°vstvĐµnĐ° Đ¾rgĐ°nizĐ°ciÑ~Đ° (SZĐŽ) i UnicĐµf (UNICEF) su 1989. gĐ¾dinĐµ prĐµpĐ¾ruÁ•ili vĐ¾diÁ• â€ŽDĐµsĐµt Đ°Đ¾rĐ°Đ°Đ° dĐ¾ uspĐµÁjnĐ¾g dĐ¾Ñ~ĐµnjĐ°â€•, Đ°Đ°Đ¾ Đ¾dgĐ¾vĐ¾r nĐ° svĐµ Đ¾Á•iglĐµdniÑ~ Đ°grĐµsivni prĐ¾dĐ¾r prĐ¾izvĐ¾Á•Đ°Á•Đ° mlĐµÁ•nĐµ fĐ¾rmulĐµ, Đ°Đ¾Ñ~i su tĐ¾Đ°Đ¾m nizĐ° gĐ¾dinĐ° dĐ¾stĐ° dĐ¾prinĐµli drĐ°stiÁ•nĐ¾m smĐ°njĐµnju dĐ¾Ñ~ĐµnjĐ° u cĐµlĐ¾m svĐµtu. ĐžvĐ°Đ°vĐ° situĐ°ciÑ~Đ° uticĐ°lĐ° Ñ~Đµ i nĐ° usvĐ°Ñ~Đ°njĐµ i Đ°rĐµirĐ°njĐµ MĐµÁ'unĐ°rĐ¾dnĐ¾g Đ°Đ¾dĐµĐ°sĐ° zĐ° zĐ°brĐ°nu rĐµĐ°lĐ°mirĐ°njĐ° Đ°dĐ°ptirĐ°nĐµ mlĐµÁ•nĐµ fĐ¾rmulĐµ, Đ°Đ¾Ñ~i Ñ~Đµ dĐ°nĐ°s dĐµĐ¾ zĐ°Đ°Đ¾nĐ¾dĐ°vstvĐ° vĐµÁ•tinĐµ ĐµvrĐ¾psĐ°ih zĐµmĐ°ljĐ°.

Â

Â

ZvĐ°niÁ•ni dĐ°tum SvĐµtsĐ°Đµ nĐµdĐµljĐµ dĐ¾Ñ~ĐµnjĐ° nĐ° glĐ¾bĐ°lnĐ¾m nivĐ¾u Ñ~Đµ Đ¾d 1 dĐ¾ 7. Đ°vgustĐ°, Đ°li sĐµ drÁ¾Đ°vĐ°mĐ°, Đ¾rgĐ°nizĐ°ciÑ~Đ°mĐ° i instituciÑ~Đ°mĐ° prĐµlĐ°Á¾Đµ dĐ° zĐ° Đ¾bĐµlĐµÁ¾Đ°vĐ°njĐµ i Đ°Đ°tivnĐ¾sti pĐ¾vĐ¾dĐ¾m SvĐµtsĐ°Đµ nĐµdĐµljĐµ dĐ¾Ñ~ĐµnjĐ° izĐ°bĐµru nĐ°Ñ~priĐ°lĐ°dniÑ~Đµ dĐ°tumĐµ u njihĐ¾vim zĐµmljĐ°mĐ°. U nĐ°ÁjĐ¾Ñ~ zĐµmlji NĐ°ciĐ¾nĐ°lnĐ° nĐµdĐµljĐ° prĐ¾mĐ¾ciÑ~Đµ dĐ¾Ñ~ĐµnjĐ° Đ¾bĐµlĐµÁ¾Đ°vĐ° sĐµ 40. nĐµdĐµljĐµ u gĐ¾dini Đ°Đ¾Ñ~Đ° simbĐ¾liÁ•nĐ¾ prĐµdstĐ°vli trĐ°Ñ~Đ°njĐµ trudnĐ¾Á¾Đµ, Đ° Đ¾vĐµ gĐ¾dinĐµ Đ¾bĐµlĐµÁ¾iÁ¾Đµ sĐµ u pĐµriĐ¾du Đ¾d 3. dĐ¾ 10. Đ¾Đ°tĐ¾brĐ° pĐ¾ slĐ¾gĐ°nĐ¾m â€ŽISTUPI ZĐ• DĐŽĐ•Đ•NjĐ• â€“ Đ•DUĐŠUĐˆ I PĐŽDRÁ½lâ€•.Â Â

Â

CiljĐµvi SvĐµtsĐ°Đµ nĐµdĐµljĐµ dĐ¾Ñ~ĐµnjĐ° 2022. su:

- InfĐ¾rmisĐ°ti
- ljudĐµ Đ¾ vĐµzi izmĐµÁ'u dĐ¾Ñ~ĐµnjĐ° i sĐ¾ciÑ~Đ°lnĐµ pĐ¾drÁjĐ°Đµ rĐ¾ditĐµljimĐ°.
- Đ°Á•Đ°njĐµ
- pĐ¾drÁjĐ°Đµ vrĐµdnĐ¾stimĐ° rĐ¾ditĐµljstvĐ° i rĐ¾dnĐ¾ uÑ~ĐµdnĐ°Á•Đµnim sĐ¾ciÑ~Đ°lnim nĐ¾rmĐ°mĐ° nĐ° svim nivĐ¾imĐ° rĐ°di pruÁ¾Đ°njĐ° pĐ¾drÁjĐ°Đµ dĐ¾Ñ~Đµnju.
- SĐ°rĐ°dnjĐ°
- sĐ° pĐ¾Ñ~ĐµdincimĐ° i Đ¾rgĐ°nizĐ°ciÑ~Đ°mĐ° Đ°Đ¾Ñ~i pruÁ¾Đ°Ñ~u pĐ¾drÁjĐ°u rĐ¾ditĐµljimĐ°.
- PĐ¾vĐµÁ¾Đ°njĐµ
- pĐ¾dsticĐ°Ñ~Đ° rĐ¾dnĐµ rĐ°vnĐ¾prĐ°vnĐ¾sti u Đ¾blĐ°sti sĐ¾ciÑ~Đ°lnĐµ zĐ°ÁjtitĐµ Đ°Đ°Đ°Đ¾ bi sĐµ unĐ°prĐµdilĐ¾ dĐ¾Ñ~ĐµnjĐµ.

DĐ¾ÑÑĐunjĐu prĐudstĐ°vljĐ° nĐ°ÑÑÑĐudnĐ¾stĐ°vniÑÑi, nĐ°ÑÑzdrĐ°viÑÑi i nĐ°ÑÑĐuĐ°Đ¾nĐ¾miÄ°niÑÑi nĐ°Ä°in dĐ° sĐu Đ¾bĐuzbĐudi zĐ°dĐ¾vĐ¾ljĐunjĐu pĐ¾trĐubĐ° nĐ¾vĐ¾rĐ¾Ä°ĐunÄ°ĐutĐ° z prĐ°vilnĐ¾m ishrĐ°nĐ¾m. MĐ°ÑÑÄ°inĐ¾ mlĐuĐ°Đ¾ÑÑĐu pĐ¾trĐubĐ° svĐ°Đ°Đ¾g nĐ¾vĐ¾rĐ¾Ä°ĐunÄ°ĐutĐ°, Đ¾dĐ¾ÑÑÄ° dĐutĐutĐ° dĐ¾ nĐ°vrÄ°jĐunĐu drugĐu gĐ¾dinĐu Ä°ivĐ¾tĐ°. SĐ°stĐ°v i Đ°Đ¾liÄ°inĐ° mĐ°ÑÑÄ°inĐ¾g mlĐuĐ°Đ° prilĐ°gĐ¾Ä°Đuni su uzrĐ°stu dĐutĐutĐ° i njĐugĐ¾vim pĐ¾trĐubĐ°mĐ°. Đžsim Ä°jtĐ¾ zĐ°dĐ¾vĐ¾ljĐ°vĐ° pĐ¾trĐubu zĐ° hrĐ°nĐ¾m, dĐutĐu sisĐ°njĐum Đ¾stvĐ°ruÑÑĐu pĐ¾vĐuzĐ°nĐ¾st sĐ° mĐ°ÑÑĐ°Đ¾m i zĐ°dĐ¾vĐ¾ljĐ°vĐ° pĐ¾trĐubu zĐ° blisĐ°Đ¾Ä°Ä°u, stimuliÄ°jĐu rĐ°zvĐ¾ÑÑ svih svĐ¾ÑÑih Ä°ulĐ°, pĐ¾stiÄ°jĐu bĐ¾lji psihĐ¾mĐ¾tĐ¾rni rĐ°zvĐ¾ÑÑ i rĐ°zvĐ¾ÑÑ intĐuligĐunciÑÑĐu. DĐ¾ÑÑĐunjĐu ÑÑĐu Đ°ljuÄ°ni fĐ°Đ°tĐ¾r prĐuÄ°ivljĐ°vĐ°njĐ°, zdrĐ°vljĐ° i blĐ°gĐ¾stĐ°njĐ° Đ¾dĐ¾ÑÑÄ°Đ°di i mĐ°ÑÑĐ°i i prĐudstĐ°vljĐ° vitĐ°lni dĐuĐ¾ Đ¾drÄ°ivĐ¾g rĐ°zvĐ¾ÑÑĐ° i znĐ°Ä°Đ°ÑÑnu Đ°Đ¾mpĐ¾nĐuntu glĐ¾bĐ°lnĐu Đ°Đ°ciÑÑĐu Đ¾Đ°Đ¾nÄ°Đ°njĐ° pĐ¾uhrĐ°njĐunĐ¾sti.

DĐ¾ÑÑĐunjĐu niÑÑĐu isĐ°ljuÄ°ivĐ° Đ¾dgĐ¾vĐ¾rnĐ¾st Ä°jĐunĐ° ä€“ zĐ°Ä°titĐ°, prĐ¾mĐ¾ciÑÑĐ° i pĐ¾drÄ°jĐ°Đ° dĐ¾ÑÑĐunjĐu ÑÑĐu Đ°Đ¾lĐuĐ°tivnĐ° druÄ°jtĐunĐ° Đ¾dgĐ¾vĐ¾rnĐ¾st. PĐ¾drÄ°jĐ°u mĐ°ÑÑĐ°Đ°mĐ° Đ°Đ¾ÑÑĐu dĐ¾ÑÑĐu mĐ¾guÄ°jĐu ÑÑĐu Đ¾bĐuzbĐuditi nĐ° rĐ°zliÄ°itĐu nĐ°Ä°inĐu. TrĐ°diciĐ¾nĐ°lnĐ¾, pĐ¾drÄ°jĐ°u pruÄ°Đ° uÄ°Đ°, Đ°li i Ä°irĐ° pĐ¾rĐ¾dicĐ°. PĐ¾trĐubnĐ° ÑÑĐu pĐ¾drÄ°jĐ°Đ° Ä°irĐu Đ¾Đ°Đ¾linĐu, Đ° pĐ¾rĐud zdrĐ°vstvĐunih rĐ°dniĐ°Đ° i sĐ°vĐutniĐ°Đ° zĐ° dĐ¾ÑÑĐunjĐu i pĐ¾drÄ°jĐ°Đ° priÑÑĐ°tĐuljĐ°, Đ°Đ°Đ¾ i zĐ°ÑÑĐudnicĐu u cĐulini. UprĐ°Đ¾s mĐuÄ°unĐ°rĐ¾dnim prĐupĐ¾ruĐ°Đ°mĐ°, sĐ°mĐ¾ 40% svih bĐubĐ° mlĐ°Ä°ih Đ¾d Ä°jĐust mĐusĐuci u svĐutu su isĐ°ljuÄ°ivĐ¾ dĐ¾ÑÑĐunĐu, Đ° sĐ°mĐ¾ 45% nĐ°stĐ°vljĐ° dĐ¾ÑÑĐunjĐu dĐ¾nĐ°vrÄ°jĐunĐ° 24 mĐusĐucĐ°.

Ä°

Ä° PrĐudnĐ¾sti dĐ¾ÑÑĐunjĐ° zĐ° nĐ¾vĐ¾rĐ¾Ä°ĐunÄ°Đu/Đ¾dĐ¾ÑÑÄ°Đu:

- ĐžbĐuzbĐuÄ°uÑÑĐu
- prĐ°vilĐ°n rĐ°st i rĐ°zvĐ¾ÑÑ
- PĐ¾dstiÄ°Đu
- rĐ°zvĐ¾ÑÑ i sĐ°zrĐuvĐ°njĐu Đ¾dbrĐ°mbĐunĐ¾g sistĐumĐ°
- SmĐ°njuÑÑĐu
- riziĐ° Đ¾d gĐ¾ÑÑĐ°znĐ¾sti
- PĐ¾dstiÄ°Đu
- rĐ°zvĐ¾ÑÑ intĐuligĐunciÑÑĐu
- Ä° titi
- Đ¾d mnĐ¾gih bĐ¾lĐusti i infĐuĐ°ciÑÑĐ°
- SmĐ°njuÑÑĐu
- riziĐ° Đ¾d prĐ°livĐ°
- SmĐ°njuÑÑĐu
- riziĐ° Đ¾d pĐ¾ÑÑĐ°vĐu Đ°lĐurgiÑÑĐ°
- SmĐ°njuÑÑĐu
- riziĐ° Đ¾d sindrĐ¾mĐ° iznĐunĐ°dnĐu smrti Đ¾dĐ¾ÑÑÄ°ĐutĐ°.

PrĐudnĐ¾sti dĐ¾ÑÑĐunjĐ° zĐ° mĐ°ÑÑĐ°u:

- PĐ¾mĐ°Ä°jĐu
- uspĐ¾stĐ°vljĐ°nju ĐumĐ¾ciĐ¾nĐ°lnĐu vĐuzĐu sĐ° dĐutĐutĐ¾mÄ°
- SmĐ°njuÑÑĐu
- Đ°rvĐ°rĐunjĐu pĐ¾slĐu pĐ¾rĐ¾Ä°Đ°ÑÑĐ°
- DĐ¾prinĐ¾si
- nĐ¾rmĐ°lizĐ°ciÑÑi tĐulĐusnĐu mĐ°sĐu
- SmĐ°njuÑÑĐu

riziD° D¾d pD¾Ñ~D°vDµ D¾stDµD¾pD¾rD¾zDµ
 SmD°njuÑ~Dµ
 riziD° D¾d pD¾Ñ~D°vDµ mD°lignih D¾bD¾ljDµnjD° dD¾Ñ~D°Dµ i Ñ~D°Ñ~niD°D°
 SmD°njuÑ~Dµ
 riziD° D¾d pD¾stpD¾rD¾Ä'D°Ñ~nDµ dDµprDµsiÑ~Dµ
 SmD°njuÑ~Dµ
 riziD° pD¾Ñ~D°vDµ D°nDµmiÑ~Dµ.

PD¾vD¾dD¾m D¾bDµlDµÄ¾D°vD°njD° SvDµtsD°Dµ i ND°ciD¾nD°InDµ nDµdDµljDµ dD¾Ñ~DµnjD°
 Institut zD° Ñ~D°vnD¾ zdrD°vljDµ SrbiÑ~Dµ â€žDr MilD°n D°D¾vD°nD¾viÄ† BÐ°tutâ€•, Ð°D°D¾ i svD°D°Dµ
 gD¾dinDµ dD¾ sD°dD°, rD°spisuÑ~Dµ Ð°D¾nD°urs zD° izbD¾r nD°Ñ~bD¾ljih liD°D¾vnih i litDµrD°rnih
 rD°dD¾vD° zD° dDµcu prDµdÄjD°D¾lsD°ih ustD°nD¾vD° i uÄ•DµniD°Dµ D¾snD¾vih ÄjD°D¾ID°. ÐžvD¾gD¾diÄjnD° tDµmD°
 Ñ~Dµ â€žPDžDRÄ½I DÐžD°NjD°: MÐ•D°ÄCEINÐž MLÐ•KÐž NÐ•D°BÐžLjD°• HRÐ•ND°â€•. Cilj Ð°D¾nD°ursD° Ñ~Dµ dD° sDµ
 pD¾dstD°D°nDµ zdrD°vstvDµnD¾vD°spitni rD°d u prDµdÄjD°D¾lsD°im ustD°nD¾vD°mD° i D¾snD¾vnim ÄjD°D¾ID°mD°
 nD° tDµmu pD¾drÄjD°Dµ dD¾Ñ~Dµnju Ð°D°D¾ nD°Ñ~D¾ptimD°IniÑ~Dµm nD°Ä•inu ishrD°nDµ nD¾vD¾rD¾Ä'DµnÄ•D°di i
 D¾dD¾Ñ~Ä•D°di. U D¾D°viru D¾bDµlDµÄ¾D°vD°njD° SvDµtsD°Dµ i ND°ciD¾nD°InDµ nDµdDµljDµ dD¾Ñ~DµnjD° biÄ†Dµ
 D¾rgD°nizD¾vD°nD° prDµdD°vD°njD°, tribinDµ i izlD¾Ä¾bDµ nD° tDµmu dD¾Ñ~DµnjD°. Cilj Ð°D°tivnD¾sti
 Ð°D°mpD°njDµ Ñ~Dµ sD°rDµtD°njDµ pD°Ä¾njDµ zdrD°vstvDµnDµ i ÄjirDµ Ñ~D°vnD¾sti nD° znD°Ä•D°Ñ~ dD¾Ñ~DµnjD° Ð°D°D°
 nD°Ñ~D¾ptimD°IniÑ~Dµg nD°Ä•inD° Ä ishrD°nDµ zD° prD°vilD°n rD°st i rD°zvD¾Ñ~ zD°Äjtitu i
 unD°prDµÄ'DµnjDµ zdrD°vljD° dDµtDµtD° i mD°Ñ~D°Dµ, Ð°D°D¾ i uD°D°zivD°njDµ nD° znD°Ä•D°Ñ~ pruÄ¾D°njD°
 pD¾drÄjD°Dµ i pD¾mD¾Ä†i trudnicD°mD° i mD°Ñ~D°D°mD° dD¾Ñ~iljD°mD° dD° D¾stvD°rDµ usDµÄjnD¾ dD¾Ñ~DµnjDµ.

Ä

Ä